



Viltvård i skogen

Upplägg: 4 - 6 fysiska sammankomster samt 1 digital sammankomst

Litteratur: Viltvårdarens år, Foldrarna Viltvård, Røjning för skogen och vilt, Viltåkern - som skydd och foder samt [Viltvård - Svenska Jägarförbundet](#) , [\(13\) Vild & Bortskämd - YouTube](#)

Förkunskaper: Inga. Dock krävs att deltagarna läser in materialet inför varje sammankomst.

Målsättning:

Att deltagarna ska få inspiration till att planera och genomföra långsiktig viltvård med fokus på viltet som finns i skogen:

- Grundläggande viltvård och ansvar - nuläge och utmaningar.
- Kunskaper om foder och födoval - hur kan man påverka fodermängden.
- Hur påverkar viltet varandra.
- Hur påverkar betetrycket naturen och skogen.
- Ökad variation och mångfald på enskild fastighet och i landskapet.
- Vilka åtgärder krävs och hur kan man anpassa sitt brukande.
- Traditionella viltvårdsåtgärder.

Att deltagarna ska kunna skapa ett kontaktnät med de andra deltagare som har samma intresse.

Att deltagarna ska få sådan kunskap att de kan biotopförbättra både på bestånds-, fastighets- och landskapsnivå. Åtgärder både stora som små och hur man kan ställa krav på entreprenörer och skogliga aktörer.



Sammankomster

1

Välkommen och presentation

Planering av sammankomsterna, kolla igenom kursmaterialet, bestäm läsordning och andra relevanta förutsättningar för kursen. Planera även för sammankomst 5 och 6 (se nedan).

Genomgång av:

- Lagstiftning, Vad gäller för viltvården?
- Olika skogliga begrepp.
- Nuläge och utmaningar - Vinnare och förlorare bland viltet.
- Vad vill man gynna, vad kan man gynna.
- Foder - hur påverkar viltet varandra.
- Födoval och behov av biotoper för både jaktbara och icke jaktbara arterna.
- Traditionella åtgärder - stödutfodring, avledande utfodring, saltstenar, holkar, fällning av träd och buskar, sticklingar och vatten.

2

Genomgång av:

- Viltvård för viltet i skogen, vad kan man göra utöver stödutfodring och predatorkontroll?
- Vilka befogenheter och möjligheter har man? Privat/statlig mark eller ägd/arrenderad mark.
- Anpassade åtgärder i samband med olika skogliga åtgärder.
- Tidpunkter för bäst effekt och minst påverkan.

3

Genomgång av:

- Skillnader på bete och skador - Hur påverkar betestrycket naturen och skogen?
- Ökad variation ger bättre biotoper, mer foder och större tillgång till skydd.
- Kantzoner, bryn och foderstråk utmed vattendrag, skogsvägar och ledningsgator.
- Bärande träd och buskar.

4

Uppstart av enklare viltvårdsplan.

- Planering av årets olika traditionella viltvårdsåtgärder - stödutfodring, holkutsättning, saltstenar, viltåkrar mm.
- Predatorkontroll.



- Upprättande av checklista för viltanpassade åtgärder vid olika skogliga aktiviteter.
- Upprättande av eget traktdirektiv.
- Uppbyggnad av digitala verktyg för administration och uppföljning/inventering. Excel-fil!

5

Exkursion.

- Besök demogård eller liknande, där kursdeltagarna får se åtgärder i praktiken.
- Diskutera olika åtgärder utifrån förutsättningar på aktuell yta. Få deltagarna aktiva.
- Framför allt INSPIRERA till mer praktisk viltvård!

6

Bjud in föredragshållare till digital

föreläsning. Exempelvis kan en jaktvårdskonsulent genomföra en digital föreläsningskväll med fokus på ett ämne som gruppen gemensamt bestämmer.

JAKTETIK

I allt vi, jägare, gör med vårt intresse för vilt, viltvård, hund och jakt ska genomsyras av en mycket god etik. Om Svenska Jägareförbundets syn på god jaktetik kan du läsa om på hemsidan <https://jagareforbundet.se/jakt/etik/> En god jaktetik ska genomsyra er kurs och för dig och dina kompisars bli en del av vardagen!

Viltvårdsserien "Viltvård för ett rikare landskap" togs fram 2008-2010. Efter ett beslut på förbundsstämman 2022 har serien uppdaterats 2024 och två nya delar har kommit till.

Projektgruppen, som utöver författarna arbetat med uppdateringen, är Lars Persson, Anders Åkerman, Bernt Karlsson, Niklas Lundberg, Michael Andersson, Elias Turesson och Fredrik Jönsson.

Projektgruppen har även skrivit ett antal förslag på kursplaner för viltvård i b la kustlandskapet, i fjällen och i skogen. Mer information om viltvård hittar du på jagareforbundet.se/viltvard. Där finns fler praktiska tips och där kan du också ladda ner de övriga broschyrerna och kursplanerna.